

**Komisja Księgi Stadnej koni rasy małopolskiej
przy Polskim Związku Hodowców Koni
ul. Koszykowa 60/62 m.16
00-673 Warszawa**

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI KSIĘGI STADNEJ KONI RASY MAŁOPOLSKIEJ W LATACH 2012 – 2017

1) Skład Komisji, zmiany w trakcie kadencji, liczba posiedzeń, zapraszani goście

Komisja została powołana w dniu 9 lipca 2012 roku w składzie :

Jacek Kozik (przewodniczący)
Katarzyna Wiszowaty (wiceprzewodniczący)
Marek Gibała
Adam Jończyk
Agnieszka Szymańska
Andrzej Woda (rezygnacja z członkostwa 17.03.2013)
Marek Trela (rezygnacja z członkostwa 20.02.2017)

Zmiany w składzie Komisji :

Zenon Podstawski (powołany 17.06.2013 na miejsce Andrzeja Wody)
Bogusław Dąbrowski (powołany 11.04.2017 na miejsce Marka Treli)

Zapraszani Goście :

Bogusław Dąbrowski
Jakub Kasprzak
Teresa Pracuch
Wojciech Semik
Andrzej Stasiowski
Jerzy Urbański

W okresie sprawozdawczym odbyło się **19** posiedzeń Komisji Km oraz **6** wspólnych spotkań z komisjami sp i wlkp.

2) Dane statystyczno-hodowlane na podstawie bazy danych PZHK w zał. Prezentacja:

3) Najważniejsze problemy Komisji, zmiany w programie hodowlanym i regulaminie czempionatu:

Największym problemem dla KKS były zawsze wnioski hodowców o uznanie ogierów niespełniających warunków programu hodowlanego. Podczas ostatniej kadencji

Komisji właściciele dwóch ogierów wielokrotnie odwoływali się od decyzji Komisji (Tadeusz Stasienko - og. Dromader xxoo, Marzena Gołębiowska - og. Nuisain AA).

W 2012 r. 4 ogiery zostały wycofane z rozrodu na koniec 2010 r. (Europ 272 G Rz, Fodel 4 G Ol, Harap 47 G Wr, Nort 460 G Lb) oraz 6 ogierów, które powinny zostać wycofane na koniec 2011 r. (Bre Gun 82 G Kt, Filantrop 66 G Łd, Heron 466 G Lb, Horoskop 473 G Lb, Szkrab 58 G Wr, Wiwat 81 G Kt) zakwalifikowano do tzw. rezerwy hodowlanej.

W 2013 r. wydano zgodę na użycie w rozrodzie nasienia ogiera Mighty Magic hol. (10 klaczy), ogiera Lucier m (2 lata + uzyskanie kwalifikacji do MPMK) oraz ogiera Joker-Wpo Łowca (2 lata + uzyskanie kwalifikacji do MPMK). W 2014 r. do rezerwy hodowlanej zakwalifikowano ogiery: Dąbek po Emetyt, Ebonit po Jalienny oraz Narcyz po Vis Versa.

W 2015 r. wydano zgodę na użycie w rozrodzie ogiera Marcepan po Huzar (2 lata + kwalifikacja do MPMK).

W 2016 r. zgoda na przedłużenie licencji ogiera Czar bezterminowo (wcześniej warunkowe uznanie do czasu oceny potomstwa), zgoda na użycie ogiera Enter m 616006570107607 (Eden II – Elita po Dansing) w rozrodzie, do końca 2018 roku.

Ze względu na wstrzymanie organizacji wyścigów koni półkrwi, w 2016 r. PZHK złożył wniosek do MRiRW o zwiększenie dopłaty do organizacji prób użytkowych w celu dofinansowania treningu wyścigowego.

W 2017 r. uznano 4 ogiery po alternatywnych próbach dzielności: Edam m, Tanges m, Caccini xx, Jovellanos xx, oraz wydano zgodę na użycie w rasie małopolskiej ogierów: Ibisco xx, Jaguar Mail sf, Przedświt XXXIV Nemo (zgoda na wpis do księgi źrebiąt urodzonych z krycia w sezonie 2017, zezwolenie na krycie własnych klaczy w sezonie 2018, z zaleceniem przedstawienia źrebiąt do oceny komisyjnej na czempionacie w Kalnikowie), a także og. Lotos po Huzar po wynikach w WKKW w MPMK .

Dużym wyzwaniem dla członków Komisji Księgi była organizacja w dniach 18-19.02.2017 r. w Janowie Podlaskim konferencji poświęconej rasie małopolskiej. Relację z tego wydarzenia zamieszczono w wiosennym wydaniu kwartalnika „Hodowca i Jeździec” (Nr 2(53)/2017).

Jednak zdecydowanie największą pracą Komisji było opracowanie nowej wersji programu hodowlanego, w podobnych założeniach jednolitej z programami sp i wlkp oraz opracowanie programu polowej próby wierzchowej ogierów, który został w niej zamieszczony.

Jednym z najprzyjemniejszych akcentem naszej pracy było nagrodzenie zawodników, posiadających największej liczby koni rasy małopolskiej w dyscyplinie WKKW (wg wyników MPMK w WKKW) Pawła Warszawskiego, Artura Społowicza i Marcina Michałka, które odbyło się w lutym 2017 r. podczas Cavaliady w Warszawie.

Zmiany wprowadzone do programu hodowlanego:

2012

Zmiany zgodne z propozycjami Komisji ksiąg sp/wlkp, obowiązujące od 2014 r.:

- wpis klaczy do księgi na wniosek hodowcy (nie wymagane pokrycie)
- minimalne liczby klaczy przy organizacji próby polowej (wierzchowej - 5, zaprzęgowa - 3)
- zniesienie ograniczeń wiekowych dla klaczy zdających polowe i stacjonarne próby dzielności (klacze starsze niż 3 lata nie mają odejmowanych punktów)

2013

Kolejne zmiany obowiązujące od 2014 r.:

- obowiązkowa bonitacja i pomiary klaczy podczas próby dzielności (do wpisu do księgi)
- likwidacja oceny miernej w skali ocen prób dzielności klaczy (30-34,99 pkt – ocena dost.) (zgodnie z propozycjami Komisji ksiąg sp/wlkp)

- zmiana systemu liczenia wyników w wierzchowym ZT ogierów (ocena punktowa uwzględniająca wagi cech i odchylenie standardowe, brak oceny słownej) oraz wspólny trening zaprzęgowy dla ogierów ras szlchetnych i śląskich (na wzór próby dla koni rasy śląskiej)

- zmiana wymagań dla ogierów uznawanych na podstawie wyników MPMK w powożeniu zaprzęgami oraz zasad kategoryzacji (obowiązujące od 2013 r.):

Powożenie zaprzęgami jednokonnymi – do 5 koni (polskie: 1 m, min. 22,5pkt/zagr.: nie gorszy od 1 polskiego, min. 23pkt) – 5-10 koni (polskie: 1-2 m, min. 22,5 pkt/zagr.: nie gorszy od 2 polskiego, min. 23 pkt) – powyżej 10 koni (ogierey uczestniczące we wszystkich trzech próbach, sklasyfikowane w wynikach końcowych, min. 22,5 pkt./ zagr.: 23 pkt.)

- ustalenie takich samych warunków uzyskania kategorii B na podstawie wyników MPMK, jakie obowiązują przy wpisie do księgi. (zgodnie z propozycjami Komisji ksiąg sp/wlkp)

- zmiana obowiązująca od 1.08.2013 r.:

„Do księgi stadnej może być także wpisane potomstwo pochodzące od jednego lub obojga rodziców wpisanych do ksiąg ras półkrewi innych niż wymienione poniżej*, jeśli w trzecim pokoleniu w rodowodzie tegoż potomka występuje tylko jeden przodek obcy dla rasy małopolskiej.”

**małopolska, pełna krew angielska, czysta krew arabska i angloarabska, półkrew angloarabska (zagraniczne), półkrew arabska i angielska (z dawnych rodów austro-węgierskich).*

2014

- zmiana obowiązująca od 13.04.2014 r.:

„Ogierey rasy małopolskiej mogą zostać dopuszczone do użycia w programie hodowlanym jeżeli podczas jednorocznej kariery wyścigowej zajęły co najmniej 5 razy miejsca płatne (od I do III, zgodnie z Przepisami Wyścigowymi, Rozdz. 12 § 52) w gonitwach płaskich lub przeszkodowych lub płotowych.”

- zmiany obowiązujące od 1.01.2015 r.:

brak wycofywania ogierów z rozrodu po niespełnieniu wymogów kategoryzacji, uzyskanie kategorii C daje ogierowi dożywotnie prawo krycia, a po uzyskaniu kategorii B, ogier nie musi zdobywać kolejnych punktów, aby ją utrzymać (brak powrotu do kat. C), w przypadku ogierów, które dotychczas zostały wycofane z rozrodu, właściciele będą musieli wnioskować do Komisji Ksiąg o ponowne dopuszczenie do rozrodu.

2015

- konsultacje projektu polowej próby dzielności ogierów

- zatwierdzenie obowiązku nadawania skrótu rasy „AA” i nazwy zakończonej skrótem „-AA” źrebiętom urodzonym od 1.01.2016 r., spełniającym warunki wpisu do działu angloarabskiego.

2016

- budowa korytarza do skoków luzem zgodnie ze schematem z czempionatu sp
- zmiana w próbie zaprzęgowej zgodnie z programem śląskim (kara za zagalopowanie pow. 5s)
- wyniki w sporcie jeździeckim - warunki dla klaczy
- kategoryzacja ogierów - zmiany
- kategoryzacja klaczy - usunięta

2017

- ocena liniowa stosowana równolegle z bonitacją
- przesunięcie obowiązku badań DNA koni urodzonych w wyniku inseminacji do momentu ich wpisu do księgi (dotyczy źrebiąt urodzonych od 2017 r.)
- **wniosek do MRiRW o zmianę zapisu (Załącznik nr 2. A) II. 6) WYNIKI W WYŚCIGACH KONNYCH):**
Ogierzy rasy małopolskiej mogą otrzymać wpis do księgi stadnej jeżeli:
 - *podczas jednorocznej kariery wyścigowej zajęły co najmniej 5 3 razy miejsca płatne (od I do III, zgodnie z Przepisami Wyścigowymi, Rozdz. 12 § 52) w gonitwach płaskich lub przeszkodowych lub płotowych (oraz spełniły pozostałe warunki wpisu do księgi przewidziane dla ogierów małopolskich)*
- zaplanowany wniosek do MRiRW o złagodzenie przepisów dotyczących obrotu nasieniem, na tyle, aby właściciele ogierów mogli pobierać i wysyłać świeże nasienie hodowcom. Wzorem przepisów obowiązujących w krajach zachodnich, ogierzy powinny mieć prawo wyjazdu na zawody i oddawania nasienia po powrocie do stajni macierzystej.
- wniosek do KKS sp i wlkp o dodanie elementu próby terenowej dla ogierów grupy C w programie wierzchowej próby polowej

Zmiany do regulaminu Czempionatu Narodowego:

2012

- wszystkie konie roczne muszą być pokazywane na kantarach skórzanych lub parcianych
- wszystkie konie dwu i trzyletnie muszą być pokazywane na ogłowie z wędzidłem

2013

- wprowadzono ocenę skoków luzem koni 2-3-letnich oraz ruchu luzem roczniaków, na zasadzie konkursów dodatkowych (tylko dla chętnych)
- opracowano nowy wzór karty katalogowej, uwzględniający % krwi arabskiej i nowy system ocen

2014

- roczniaki w rękę mogą być prezentowane na kantarach lub prezenterkach pokazowych bez wędzidla oraz bez zaciskającego się łańcuszka; w korytarzu obowiązkowo w kantarach
- na płycie roczniaki oceniane są tylko w pozycji „stój”, ruch oceniany jest tylko w korytarzu
- końcowa ocena roczniaków to 30 (płyta) + 50 (ruch luzem) = 80 pkt.
- ocena końcowa 2-3-latków 50 (płyta) + 50 (skoki luzem) = 100 pkt.
- ocena ruchu/skoków luzem obowiązkowa dla wszystkich koni

2016

- zmieniono regulamin oceny koni na płycie i w korytarzu
- skład komisji 3-osobowy na płycie, 2-osobowy w korytarzu (z uwzględnieniem rotacji)
- komentarz do każdego konia wygłaszany tylko podczas oceny w korytarzu

2017

- podczas oceny w ręku konie roczne muszą być prezentowane w skórzanych kantarach lub skórzanych ogłowiach pokazowych bez wędzidla oraz bez zaciskającego łańcuszka. Niedopuszczalne są kantary/ogłowia materiałowe, sznurkowe, niebezpieczne dla konia
- do regulaminu należy dopisać zakaz porozumiewania się sędziów między sobą i z uczestnikami oraz zakaz wchodzenia osób postronnych na teren oceny koni (plac i korytarz)

4) Najważniejsze sukcesy sportowe i hodowlane

- wyniki zdobyte podczas czempionatów w Pompadour. Każdy wyjazd naszych koni był sukcesem, zdobywały one w licznej prezentowanej stawce wielokrotnie czołowe, a nawet w niektórych kategoriach pierwsze miejsca.

W 2017 roku ogier Efez po Davinci hod.Kuczery - został wybrany najlepszym koniem pokazu. Komisja odebrała to jako przyjęcie trafnej koncepcji oceny koni na organizowanych czempionatach w kraju.

- wyniki koni małopolskich w MPMK w WKKW potwierdzają także podjęcie właściwych decyzji co do przyjęcia głównego kierunku hodowli koni małopolskich
- sprzedaż koni małopolskich na rynki zachodnie do Szwajcarii, Francji, Wielkiej Brytanii,

a nawet Australii5) Sugestie dotyczące przyszłości rasy i programu hodowlanego

Problemem stanowiącym bezpośrednie zagrożenie dla rasy małopolskiej jest spadek stanówki, brak młodego materiału hodowlanego w wieku 2-3 lat, drastycznie spadająca liczba uznanych młodych ogierów do hodowli, a także silna konkurencja na rynku sprzedaży koni innych ras półkwi przy idealizowaniu, a wręcz zauroczeniu końmi z Zachodniej Europy .

Nieszczęśliwe, a nawet wręcz szkodliwe wymogi rodowodowe programu ochrony, które nie pomagają w postępie hodowlanym i tym samym zniechęcają hodowców do hodowli koni tej rasy.

Ponadto środowisko hodowców koni małopolskich jest bardzo wysublimowane, co kiedyś było jego dużym atutem (wzajemna pomoc, doradztwo, życzliwość, zdrowa rywalizacja) teraz w dużej mierze skłócone, co objawia się brakiem porozumienia, personalnymi rozgrywkami, nieuczciwą konkurencją, często zachowaniem mijającym się z dobrym obyczajem, które nie sprzyjają w żaden sposób przyszłości rasy.

Czekamy również na ostateczne decyzje MRiRW co do przyjęcia i realizacji Narodowego Programu Hodowli Koni, a także z obawą na wejście w życie nowych rozporządzeń dotyczących organizacji hodowli Parlamentu Europejskiego.

Niepokoiki Komisję przekształcenie SO Białka w SK Białka, co skutkować może brakiem zagospodarowania młodych ogierów.

Mamy nadzieję, że w przyszłości wrócą dopłaty bezpośrednie, także związane z końmi i w sposób znaczący pomogą hodowcom również koni małopolskich.

Widzimy potrzebę aby, wszystkie sukcesy i pozytywne działania związane bezpośrednio i pośrednio z hodowlą małopolskich koni były regularnie pokazywane w periodykach i środkach masowej komunikacji, aby o koniach małopolskich mówiono jako naszej rodzimej rasie, która promuje polską hodowlę koni.

W związku w/w problemami dalsza praca Komisji powinna głównie skupić się na konsekwentnym realizowaniu założeń obowiązującego programu hodowlanego oraz dołożeniu wszelkich możliwych starań w kierunku integracji całego środowiska hodowców koni rasy małopolskiej.

Warszawa, 2018 r.

Przewodniczący
Komisji Księgi Stadnej
Koni Rasy Małopolskiej

Jacek Kozik